

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ
ВІННИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
КУ «МІСЬКИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ»
ЗАКЛАД «ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І-ІІІ СТУПЕНІВ №33
ВІННИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ»

«ФІКСОМАТЕМАТИЧНІ ІГРИ» (Математика. Я досліджую світ)

Дидактичні ігри для молодших школярів
Номінація «Дидактичні ігри»

Учителі початкових класів:

Березнюк Тетяна Іванівна,
«спеціаліст другої категорії»

тел. (097)5259388;

Зелениця Наталія Василівна,
«спеціаліст»

тел. (067)4942330;

Матола Людмила Миколаївна,
«спеціаліст»

тел. (0967656821)

м. Вінниця 2020

Автори:

Березнюк Тетяна Іванівна, Зелениця Наталія Василівна, Матола Людмила Миколаївна – учителі початкових класів комунального закладу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №33 Вінницької міської ради».

Березнюк Т.І., Зелениця Н.В., Матола Л.М. Дидактична гра «Фіксоматематичні ігри» (Математика. Я досліджую світ) - Вінниця; ММК, 2020, с.

Рецензенти:

– **Бойко Наталія Вікторівна**, заступник директора з навчально-виховної роботи по школі І ступеня КЗ «ЗШ І-ІІІ ст. № 33 ВМР», учитель української мови та літератури, вища кваліфікаційна категорія, «учитель-методист»;

– **Пастух Людмила Михайлівна**, заступник директора з навчально-виховної роботи по школі І ступеня КЗ «ЗШ І-ІІІ ст. № 15 ВМР», учитель української мови та літератури, вища кваліфікаційна категорія, «учитель-методист».

Рекомендовано методичною радою Закладу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №33 Вінницької міської ради». (Протокол №5 від 11.12.19).

Дидактичні ігри є невід’ємною складовою навчально-виховного процесу. Вони допомагають учням початкових класів краще зрозуміти навчальний матеріал. До вашої уваги пропонується гра «Фіксоматематичні ігри», яка розрахована для учнів початкових класів. Вона допоможе учням вивчити та повторити додавання, віднімання, таблицю множення, ділення та розв’язувати логічні задачі. Дану гру доцільно проводити на уроках математики, та під час організації перерв. Гра складається з електронної версії, яка зробить цікавим навчання та дозвілля дітей.

Граючись, учні не тільки вивчають таблицю множення, ділення, але й відпрацюють навички додавання, віднімання, та розв’язування логічних задач. Виконавши завдання, учні матимуть змогу переглянути відеофрагмент про ту чи іншу країну. Дана гра може використовуватися за допомогою ігрового поля як під час навчального процесу, так і самостійно.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Ігрова ситуація.....	6
Ігрове поле.....	7
Гра № 1. «Нулик».....	8
Гра № 2. «Сімка».....	10
Гра № 3. «Папус».....	13
Гра № 4. «Мася».....	23
Гра № 5. «Фаср».....	32
Список використаних джерел.....	35

ВСТУП

Особистісний підхід до навчально-виховного процесу передбачає певну переорієнтацію свідомості вчителя, погляду на особистість учня та на себе як цінність та самоцінність. Тоді навчально-виховний процес набуде особистісного спрямування. А всі зміни в системі освіти повинні розглядатися в контексті удосконаленого уроку, навчання на якому має підпорядковуватися не повідомленню матеріалу й перевірці знань, а виявленню досвіду учнів щодо викладеної вчителем інформації.

Освіта формує образ людини, а освіченість дає нам ніби друге народження, освітлює наш життєвий шлях. Закономірно, що суспільство дедалі більше зосереджує увагу на виховному й розвивальному потенціалі освіти, який є своєрідною імунною системою, що протистоїть асоціальним явищам, деградації моралі й культури [1, с. 2].

Тому ефективно навчання математики в початкових класах не можливе без пошуків нових шляхів активізації пізнавальної діяльності учнів. Школярі мають не лише засвоїти визначену програмою систему знань з математики, а й навчитися спостерігати об'єкти, явища, процеси, порівнювати їх, виявляти зв'язок між математичними поняттями, діями, величинами та їх відношеннями, навчитися міркувати, обґрунтовувати свої висновки, користуватися математичними термінами. Засвоєння основ математики в початкових класах вимагає великого розумового напруження, високого ступеня абстрагування й узагальнення, активності думки та логічного мислення.

Гра – це величезне світле вікно, через яке в духовний світ дитини вливається життєдайний потік уявлень, понять про навколишній світ.

В. Сухомлинський зазначав: «Духовне життя дитини повноцінне лише тоді, коли вона живе у світі гри, казки, музики, фантазії, творчості. Без цього вона - засушена квітка».

Гра дарує щохвилину радість, задоволення, радість від успіху, бо під час гри у дітей формуються й закріплюються властивості, вміння, здібності, необхідні їм для виконання соціальних, професійних, творчих функцій у майбутньому.

Багатьом школярам математика здається нелегкою й малозрозумілою, тому нерідко діти намагаються запам'ятати правила, не розуміючи їх, а це призводить до формалізму, гальмує подальше розуміння нового матеріалу.

Широке використання ігор та ігрових ситуацій передбачає суттєву психологічну перебудову свідомості вчителя, адже він не може гратися з дітьми, спілкуючись із ними в авторитарному стилі. А ця трансформація відносин дає можливість учням фантазувати, змагатися, виявляти особистісні якості.

Здобуті учнями міцні знання перетворюються в переконання тільки тоді, коли вони є результатом свідомої самостійної роботи думки, тому нами розроблено систему ігор з математики та з інтегрованого курсу я досліджую світ, для закріплення математичних знань і поглиблення пізнавальної сфери учнів.

Дидактичні ігри є невід'ємною складовою навчально-виховного процесу. Вони допомагають учням початкових класів краще зрозуміти навчальний матеріал. До вашої уваги пропонується гра «Фіксоматематичні ігри», яка розрахована для учнів початкових класів. Вона допоможе дітям вивчити й закріпити додавання, віднімання, таблицю множення, ділення, а також розв'язувати логічні задачі. Дану гру доцільно проводити на уроках математики, та під час організації перерв. Гра складається з електронної версії, яка зробить цікавим навчання й дозволить дітям.

Граючись, учні не тільки вивчають таблицю множення, ділення, але й відпрацюють навички додавання, віднімання, та розв'язування логічних задач. Виконавши завдання, учні матимуть змогу переглянути відео фрагмент про ту чи іншу країну.

Метою гри є допомогти молодшим школярам в ігровій формі засвоїти таблицю множення, ділення, додавання, віднімання, полегшити розв'язування логічних задач, розвивати пам'ять, мислення, уяву; виховувати повагу один до одного, вміння співпрацювати.

Отже, вчителю важливо застосовувати такі методичні прийоми, які б збуджували думку школярів, спонукали їх до самостійних пошуків, висновків та узагальнень. Сучасна школа має озброїти учнів не лише знаннями, вміннями й навичками, а й методами творчої, розумової, пошукової і практичної діяльності.

ІГРОВА СИТУАЦІЯ

– Доброго дня, любі друзі. Мене звати Дім Дімич. А чи знаєте ви, з якого я мультфільму? Так, це «Фіксики»! Пропоную вам разом із моїми друзями виконувати цікаві завдання з математики, подорожуючи країнами світу. Ви поповните свій банк знань новими фактами. Ігрове поле містить п'ять математичних ігор, від моїх друзів-фіксиків. Біля кожного фіксика розміщено QR-код із завданням.

А для цього вам потрібно взяти із собою гарний настрій, увагу, кмітливість, старанність, наполегливість, фантазію та математичні знання. Бажаю успіху та перемоги!

Гра № 1. «Нулик»

Мета: закріпити навички додавання чисел в межах 100 з переходом і без переходу через десяток.

Хід гри

– Привіт, я Нулик! Найкращий друг Дім Дімича. Допоможіть мені виконати завдання. Коли ви оберете правильний варіант відповіді, відкриється одна із частин пазлу країни. Таким чином, ви маєте відкрити всі частини картини-пазлу. Якщо картинка країни відкрилася, то ви дізнаєтесь про неї цікаві факти, переглянувши відеофрагмент.

?		12-16	27-55	60-126		
5+7	32+8	6+8	78+48	29+4	8+5	
9+7	64+8	35+87	4+8	7+7	46+9	
32+23	24+18	75+12	84+19	57+3	3+9	
6+9	19+8	32+8	84+19	46+9	64+8	

<https://learningapps.org/display?v=pv0e9tj2v20>

Довідка

Японія

Японію називають країною, де сходить сонце. Як і тисячі років тому, країною править імператор. Влада імператора передається у спадок від батька до сина. Кімоно — традиційний одяг у Японії. Воно буває щоденним і святковим. Нині японці у звичайному житті одягаються по-європейському, а на свята й визначні події одягають кімоно.

<https://tinyurl.com/y3qu9z6t>

Гра № 2. «Сімка»

Мета: закріпити навички віднімання чисел в межах 100 з переходом і без переходу через десяток.

Хід гри

– Привіт, я Сімка – подруга Дім Дімича. Допоможіть мені з'ясувати, хто з вас найвправніший вершник. Розв'язуючи правильно приклади на віднімання, ви прийдете до фінішу й дізнаєтеся, яку я люблю країну.

18-6

1/14

10

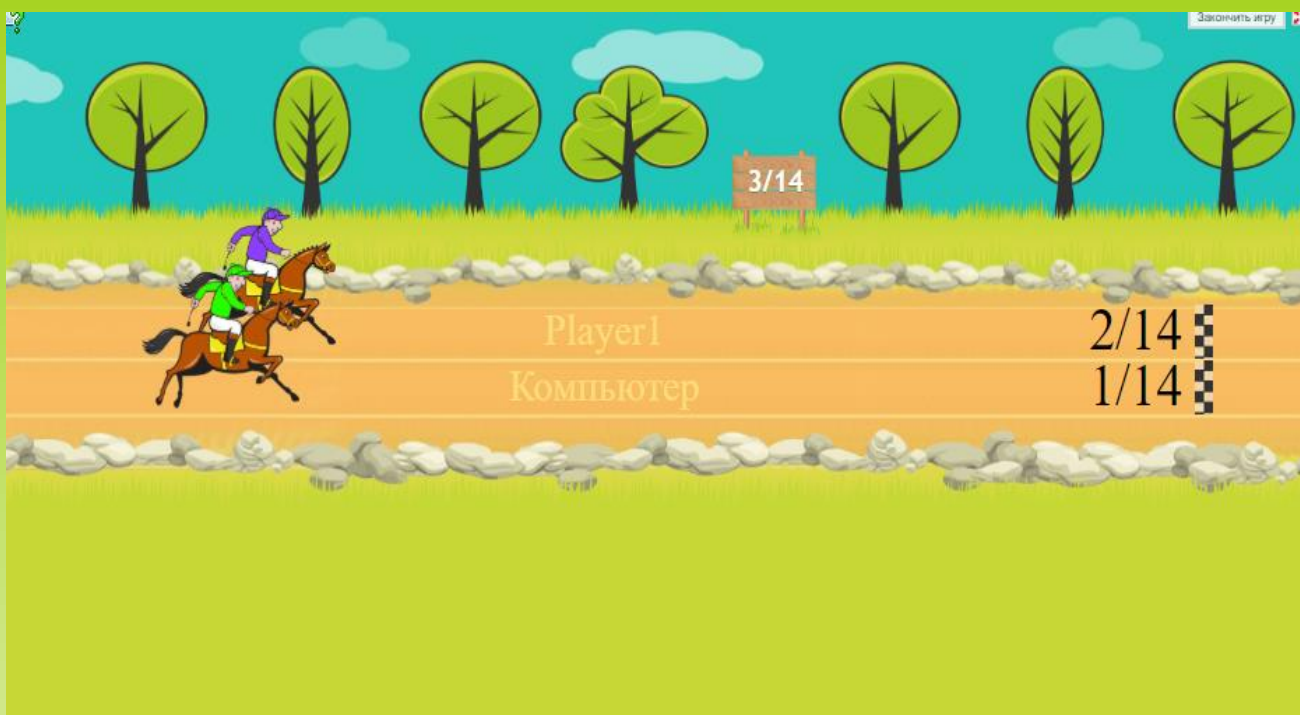
15

9

12

Player 1

0/14

<https://learningapps.org/display?v=pwefeoqj20>

Довідка

Піднебесна імперія

Китай — країна з тисячолітньою історією. Стародавнім Китаєм правив імператор, якого вважали Сином Неба. Тому країну називали Піднебесною. Давні китайці збудували найдовший у світі мур. Так вони захищали свою територію. Його називають — Великий китайський мур. Китай подарував світові безліч винаходів: папір, годинник, повітряну кулю, феєрверки, парасолі — і це не повний перелік винаходів китайців.

<https://tinyurl.com/y4ezbxxo>

Гра № 3. «Папус»

Мета: допомогти учням початкових класів в ігровій формі засвоїти таблицю множення.

Хід гри

– Привіт, я Папус! Друг Дім Діміча. Допоможіть мені виконати завдання. Розв'язуючи приклади на множення, ви дізнаєтеся, якими країнами я мандрував і що нового для себе відкрив.

Множення на 2

$2 \cdot 3 =$		$2 \cdot 8 =$
$2 \cdot 9 =$		$2 \cdot 5 =$
$2 \cdot 4 =$	$2 \cdot 7 =$	$2 \cdot 10 =$
		$2 \cdot 6 =$

Задание

Привіт, я Папус! Друг Дім Діміча. Допоможіть мені виконати завдання. Розв'язуючи приклади на множення, ви дізнаєтеся якими країнами я мандрував і що нового для себе відкрив.

Множення на 2

<https://learningapps.org/display?v=p3k8xyu0a18>

Довідка

Велика Британія

Велика Британія — це королівство. Хоча нинішня королева і не має такої влади, як її предки, проте британці вельми шанують королівську родину. День народження королеви відзначає вся країна. Але особливим святом для британців є Різдво. До цього родинного свята прикрашають будинки, готують подарунки, запрошують гостей. Дітям подарунки приносить Батечко Різдво.

<https://tinyurl.com/w6ylyg9>

Множення на 3

<https://learningapps.org/4424365>

Довідка

Ісландія

Полярне коло — це умовна лінія, за якою буває полярний день і полярна ніч. Ісландія розташована поблизу Полярного кола, тому взимку тут сонце майже не піднімається над горизонтом, а влітку — навпаки, майже не заходить. Ісландія славиться своїми водоспадами, гейзерами і термальними (гарячими) джерелами. І цих казкових джерел тут так багато, що вісім із десяти ісландців обігрівають будинки за допомогою їхнього тепла. Ісландці вірять у тролів та ельфів. За повір'ям, за 13 днів до Різдва до будинків щодня приходять Йоуласвейни — різдвяні хлопці. Вони не лише приносять подарунки, а й роблять якусь шкоду.

<https://tinyurl.com/vkw5g59>

Множення на 4

<https://learningapps.org/4424445>

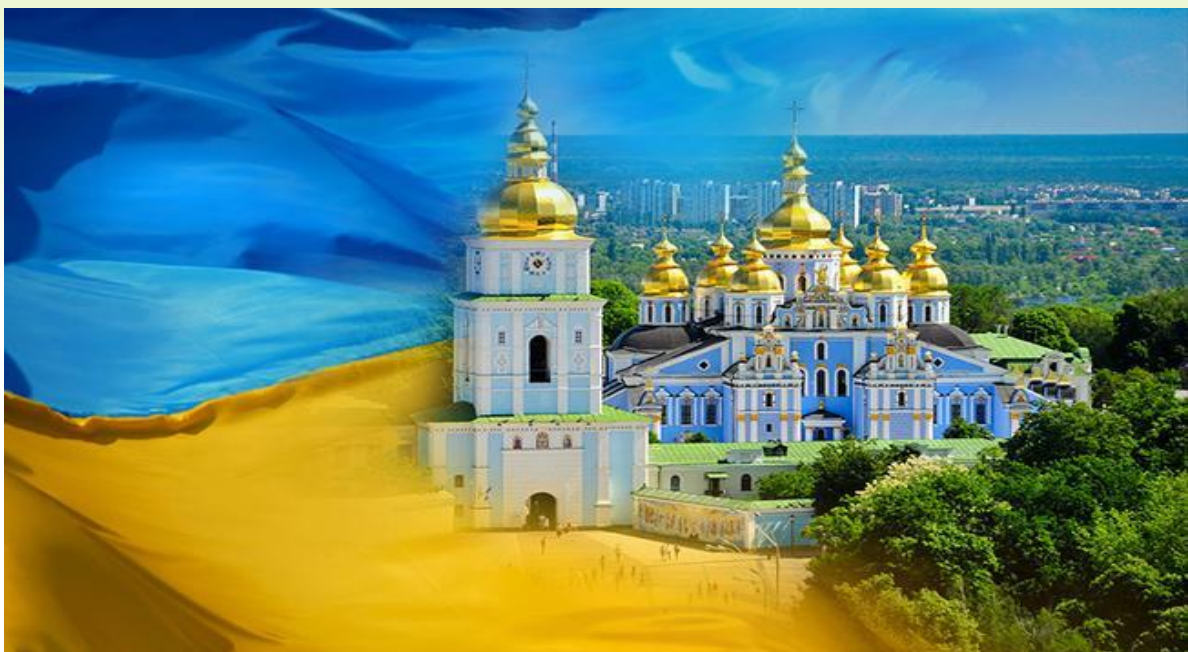

Довідка

Україна — частина Європи

Україна — найбільша держава на території Європи. Багато століть українці плекали свою мову, культуру та виборювали право бути господарями на своїй землі. У 1991 році Україна відновила незалежність, хоча й досі бореться за неї. Наша держава поки що не є членом ЄС, але українці поділяють європейські цінності: мир, справедливість, повагу до відмінностей, права людини.

<https://tinyurl.com/y3nxs6mj>

Множення на 5

<https://learningapps.org/display?v=p5kcgx7tt18>

Довідка

Норвегія

Норвегія — країна з неповторними пейзажами. Вона відома своїми довгими морськими затоками — фіордами. Найважливіше свято для норвежців — Різдво, яке тут називають Юль. Напередодні Різдва, на Свят-вечір, готують частування й обмінюються подарунками. Їх дітям приносить Юленісен. Дякуючи йому, господарі залишають для нього на порозі будинку різдвяну кашу.

<https://tinyurl.com/skpfayj>

Множення на 6

<https://learningapps.org/4424690>

Довідка

Нідерланди

Нідерланди — батьківщина і головний виробник тюльпанів у світі. Основний транспорт у жителів Нідерландів — велосипед. На велосипедах їздять на роботу, до школи, на прогулянки. Цього екологічного транспорту в країні вдвічі більше, ніж автомобілів. Символами Нідерландів також є вітряк і дерев'яні черевички — кломпи.

<https://tinyurl.com/vr4z9m7>

Множення на 7

<https://learningapps.org/display?v=pe7x5drvt18>

Довідка

Зимові свята в Італії

Символом Різдва в Італії є Баббо Натале — Різдвяний тато. У Свят-вечір вся родина збирається за столом, на якому традиційно є страви із семи різних видів риби. У Новий рік в Італії краще не ходити під вікнами будинків. Тут є звичай позбавлятися в цей час від старих речей, викидаючи їх у вікно. Найважливіше свято італійських дітей відзначають 6 січня. Вважається, що цього дня добра фея Бефана розносить подарунки. Вона спускається на мітлі комином у будинок і залишає слухняним дітям панчохи із солодощами, а неслухам — із вугіллям.

<https://tinyurl.com/y3r7lche>

Множення на 8

<https://learningapps.org/display?v=pb4ezkbmc20>

Довідка

За полярними колами

Арктика і Антарктика — це території, які розташовані за полярними колами, Арктика — за північним, Антарктика — за південним. На цих територіях майже півроку триває полярний день, який змінює така ж довга полярна ніч. Саме під час полярної ночі іноді спостерігають таке явище, як полярне сяйво. Його ще називають авророю.

<https://www.youtube.com/watch?v=VvEt2prXo5I>

Множення на 9

<https://learningapps.org/display?v=pqzzbp19t18>

Довідка

Яка вона, Індія

Від перської назви річки Інд походить назва країни — Індія. Культура цієї країни дуже цікава. Сарі — це традиційний жіночий одяг у вигляді шматка тканини завдовжки до 9 метрів, яким обгортають тіло. Найвідомішою стравою індійської кухні є карі. Це особлива рідка страва (соус) з різними прянощами. Індійські фільми відомі в усьому світі великою кількістю пісень та запальних танців. Корів в Індії вважають священними тваринами. Їх заборонено вбивати і вживати в їжу.

<https://tinyurl.com/y2ueqzwb>

Гра № 4. «Мася»

Мета: допомогти учням початкових класів в ігровій формі засвоїти таблицю ділення

Хід гри

– Привіт, я Мася! Подруга Дім Дімича. Допоможіть мені виконати завдання. Розв'язуючи приклади на ділення, ви дізнаєтеся, якими країнами я мандрувала і що нового для себе відкрила.

Ділення на 2

<https://learningapps.org/display?v=p4b1tb0d520>

Довідка

Південно-Африканська Республіка

Південно-Африканська Республіка (ПАР) — найрозвиненіша країна на Африканському континенті. Вона відома розмаїттям культур і має три столиці: Кейптаун, Преторія, Блумфонтейн. У цій країні 11 офіційних мов. Іноді ПАР ще називають веселковою країною, її гасло: «Різні люди об'єднуються». На території ПАР є ще дві маленькі країни: Есватіні і Лесото.

<https://tinyurl.com/y2q8dr76>

Ділення на 3

<https://learningapps.org/display?v=p41eciq4n20>

Довідка

Мадагаскар

Мадагаскар — найбільший острів Африки, четвертий за величиною острів у світі. Лемур — символ Мадагаскару. Малагасійці вірять, що душі тих, хто заблукав у джунглях, переселяються в лемурів. Тому люди захищають лемурів і поклоняються їм. Найменший лемур — це карликовий мишачий лемур. Він важить до 50 грамів. А найбільший лемур — індрі — може важити до 10 кілограмів.

<https://tinyurl.com/y4ufzpuv>

1. Загальні відомості

Офіційна назва - Демократична Республіка Мадагаскар. Столиця: Антананаріву. Площа: 587 041 км². Населення: 20 653 556 осіб. Валюта: малагасійський аріарі (MGA). Офіційні мови: малагасійська, французька. Мадагаскар — член Африканського Союзу і ООН.

Ділення на 4

<https://learningapps.org/display?v=psh56ysza20>

Довідка

Європа

Європа — це континент із найбільшою густотою населення. Тут також дуже багато автомобільних доріг. У Європі найвищий дохід у розрахунку на душу населення. Хоча й тут є бідніші та багатші країни. Найменша держава світу — Ватикан — розташована у Європі. Це місто-країна, громадянами якої є глава католицької церкви — Папа Римський та піддані Святого престолу.

<https://tinyurl.com/y5uhw4qj>

Ділення на 5

<https://learningapps.org/display?v=p3agvj4vk20>

Довідка

Стародавній Рим

У давніх греків була богиня чистоти і здоров'я — Гігієя. На її честь названі правила гігієни, які допомагають зберегти здоров'я. Давні римляни теж дбали про гігієну. Чисту воду для пиття й купання у римські міста доставляли водогонами — знаменитими акведуками. Римляни дуже любили водні процедури. Усі вони за невелику плату могли відвідувати громадські купальні — терми. Це були справжні центри відпочинку з гарячими і холодними басейнами, спортивними майданчиками, кімнатами для масажу.

<https://tinyurl.com/y5cvf5s5>

Ділення на 6

<https://learningapps.org/display?v=pihgxi87j20>

Довідка

Альпи

Альпи — це найвищі гори Європи. Вони простягаються територією семи країн. Крізь Альпи прокладено залізничні та автомобільні тунелі, які сполучають міста і навіть країни. В Альпах розвинений туризм. Узимку люди катаються на лижах, сноубордах, а влітку ходять у походи, купаються в гірських озерах. На схилах гір є пасовища для худоби. Квітковий символ Альп — едельвейс, він росте високо в горах.

<https://tinyurl.com/yxygogsx>

Ділення на 7

<https://learningapps.org/display?v=ph5ef26xj20>

Довідка

Австрія

Столиця Австрії – Відень – є одним із найчистіших європейських міст. Тут уміють правильно поводитися з відходами. Усе сміття сортують, яке можна переробити, переробляють. Те, чого переробити не можна, надходить на сміттєспалювальний завод. Там його перетворюють на електрику. Завод збудовано за новітніми технологіями, тому він не забруднює довкілля.

<https://tinyurl.com/y3g2mmt7>

Ділення на 8

<https://learningapps.org/display?v=prpffbmi320>

Довідка

Кенія

Африканська країна Кенія знаходиться на самому екваторі. Її столиця — Найробі. Туристи дуже люблять Кенію, адже тут можна побачити екзотичні рослини і тварини, попірнати в Індійському океані та піднятися на згаслий вулкан. У Кенії ви часто почуєте слово «джамбо». У перекладі з мови суахілі воно означає «привіт», адже кенійці – дуже привітний народ.

<https://tinyurl.com/y49rp8vt>

Ділення на 9

<https://learningapps.org/display?v=pt21seb7320>

Довідка

Плем'я масаї

Плем'я масаї найвідоміше в Кенії. Воїни-масаї носять червоний одяг, який називають «шука», і прикраси з бісеру. Хоча молоді масаї ходять до школи і вивчають англійську мову, проте більшість веде свій традиційний спосіб життя. Масаї розводять корів і кіз. Добробут родини вимірюється кількістю худоби. Це єдине плем'я, якому дозволено жити на території національних парків. Для захисту своїх поселень від диких тварин масаї споруджують паркани з гілок.

<https://tinyurl.com/y3mh2vj7>

Гра № 5. «Фаєр»

Мета: розвивати логічне мислення, уміння працювати самостійно; прищеплювати інтерес до точних наук, навчити володіти ключовими поняттями: задачі-ігри, стратегія, гравці.

Хід гри

– Привіт, я Фаєр! Друг Дім Дімича. Пропоную вам пограти зі мною в логічну вікторину. Міркуючи над завданням, ви обираєте правильний варіант із запропонованих відповідей. Дійшовши до фінішу, ви зможете переглянути відеофрагмент.

1 / 12

1. За посібник заплатили 1 гривню і ще половину його вартості. Скільки коштує посібник?

Коштує 3 грн.

Коштує 2 грн.

2 / 12

2. Павучок зав'язав на мотузці-павутинці шість вузликів так, що кінці цієї мотузки лишилися вільними. На скільки частин ці вузлики поділили мотузку?

На 7 частин.

На 8 частин.

<https://learningapps.org/display?v=p9heixr2a20>

Довідка

Єгипет — Інженерна цивілізація

Стародавній Єгипет існував на берегах річки Ніл. Розливи Нілу були джерелом життя для єгиптян. Вони приносили на їхні землі родючий мул. Однак підчас сильних повеней гинув урожай і руйнувалися міста. Мемфіс — єдине місто, у якому не було повеней. Це тому, що його обнесли дамбою заввишки з п'яти-поверховий будинок. Стародавній Єгипет був дуже розвинутою інженерною цивілізацією. Хоча сучасних цифр іще не було, єгиптяни розв'язували складні математичні задачі. Розгляньте знаки, якими єгиптяни позначали числа.

<https://tinyurl.com/yy54kb2e>

Список використаних джерел

1. Виховний потенціал початкової освіти: посібник для вчителів і методистів початкового навчання/ О.Я. Савченко. – 2-ге вид., доповн., переробл. – К.: Богданова А.М., 2009. – 226 с.
2. Сухарева Л. С. 500 логічних задач. 1–4 класи. — Х.: Вид-во «Ранок», 2012. — 196 с.
3. Я досліджую світ: підруч. Для 2 кл. закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 1/ Т.В. Воронцова, В. С. Пономаренко, О.Л. Хомич, І.В. Гарбузюк, Н.В. Андрк. – Київ: Видавництво «Алатон», 2019. – 144 с.
4. Я досліджую світ: підруч. Для 2 кл. закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч.2/ Т.В. Воронцова, В. С. Пономаренко, О.Л. Хомич, І.В. Гарбузюк, Н.В. Андрк. – Київ: Видавництво «Алатон», 2019. – 144 с.